

«Ὡς Κύριος ἔρχεται ἀμαρτωλοὺς κολάσασθαι, δικαίους σῶσαι»

Ορθοδοξία / Ἱερός Ἀμβων

π. Ραφαήλ Χ. Μισιαούλης, Ἱεροδιάκονος Ἱεράς Μητροπόλεως Ταμασοῦ καὶ Ορεινῆς, θεολόγος

«Ὡς Κύριος ἔρχεται ἀμαρτωλοὺς κολάσασθαι, δικαίους σῶσαι»[\[1\]](#)

Ἡ σημερινὴ Κυριακὴ, ὀνομάζεται Κυριακὴ τῆς Απόκρεω. Ὁ λόγος εἶναι διότι στὴ διάρκεια τῆς εβδομάδος ποὺ ἀκολουθεῖ, ἀρχίζει μιὰ περιορισμένη νηστεία, ἡ λεγόμενη λευκὴ νηστεία, δηλαδή ἀποχή ἀπὸ τὸ κρέας. Ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία ἀρχίζει νὰ μας προετοιμάζει γιὰ τὴν μεγάλη νηστεία ποὺ θὰ ἀρχίσει μετὰ ἀπὸ μιὰ βδομάδα.

Οι Κυριακές που προηγούνται αλλά ταυτόχρονα και μας εισάγουν στη Μεγάλη Τεσσαρακοστή, μας παρουσιάζουν κάποιες συγκεκριμένες αρετές, τις οποίες καλό θα ήταν να καλλιεργήσουμε ιδιαίτερα αυτή την περίοδο. Η Κυριακή του Τελώνου και του Φαρισαίου μας προβάλλει την αξία και τη δύναμη της ταπείνωσης, η περασμένη Κυριακή του Ασώτου μας προβάλλει τη δύναμη που έχει η Μετάνοια στον άνθρωπο και η σημερινή Κυριακή μας παρουσιάζει τη σημαντικότητα της φιλανθρωπίας, ευσπλαχνίας και αγάπης προς το συνάνθρωπό μας.

Στη σημερινή ευαγγελική περικοπή του Ευαγγελιστού Ματθαίου[2], ακούσαμε την παραβολή του Χριστού για τη μέλλουσα κρίση κατά την Δευτέρα Έλευση του Κυρίου, η οποία αποτελεί θεμελιώδη πίστη της χριστιανικής διδασκαλίας και θα λάβει χώρα στο τέλος αυτού του μάταιου κόσμου. Είναι η κρίση που θα βασιστεί αποκλειστικά και μόνο στην αγάπη που δείχνει ο άνθρωπος για το συνάνθρωπό του και αυτό μας το τονίζει ο ίδιος ο Χριστός: «ἐφ’ ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου, ἐμοὶ ἐποιήσατε[3]».

Ο Θεός κατοικεί μέσα μας όταν εμείς οι άνθρωποι είμαστε ενωμένοι και δείχνουμε αγάπη μεταξύ μας, θα μας πει ο Ευαγγελιστής της αγάπης Ιωάννης[4]. Ο ιερός Χρυσόστομος αναφέρει ότι αν το να μείνουμε στο Θεό εξαρτάται από την αγάπη και η αγάπη από την τήρηση των θείων του εντολών και η εντολή είναι να αγαπάμε ο ένας τον άλλο, το να απομείνουμε κοντά στο Θεό εναπόκειται από την αγάπη που επιδεικνύουμε ο ένας για τον άλλο[5].

Εκείνος που αγαπά το Θεό δεν μπορεί να μην αγαπάει και κάθε άνθρωπο σαν τον εαυτό του[6]. Εκείνος που αγαπά το Θεό έχει προαγαπήσει τον αδελφό του, επειδή

η δεύτερη αγάπη είναι απόδειξη της πρώτης. Ο Άγιος Ιωάννης της Κλίμακος αναφέρει «εκείνος που λέει ότι αγαπά τον Κύριο και συγχρόνως οργίζεται κατά του αδελφού του, μοιάζει με εκείνον που τρέχει στον ύπνο του[7]». Επίσης, ο Ιερός Χρυσόστομος λέει «όταν αγαπούμε ένα ή δύο φίλους μας ή τους δικούς μας ανθρώπους, δεν αγαπάμε για χάρη του Θεού, αλλά για να αγαπηθούμε κι εμείς από αυτούς. Θα ομοιάσουμε πραγματικά με το Θεό όχι όταν κάνουμε θαύματα, αλλά όταν αγαπάμε όλους τους ανθρώπους, ακόμη και τους εχθρούς μας[8]».

Ο Κύριος, λοιπόν, μας αποκαλύπτει μέσα από το σημερινό Ευαγγέλιο, ότι θα ξαναέρθει στη γη, χωρίς να γνωρίζουμε το πότε. Η έλευσή του, όμως, αυτή τη φορά θα είναι διαφορετική από την πρώτη φορά. Η πρώτη έλευση αποτελούσε επίδειξη υπομονής, ενώ η ερχόμενη επιφέρει το στέμμα της θείας βασιλείας, μας αναφέρει ο Άγιος Κύριλλος Ιεροσολύμων[9]. Την πρώτη φορά ήρθε ταπεινά στη γη, κήρυξε μετάνοια και έγινε θυσία για τη σωτηρία όλου του ανθρωπίνου γένους «έπτώχευσε δι' ἡμᾶς, ἵνα ἡμεῖς πλουτίσωμεν[10]». Τη δεύτερη φορά, τη Δευτέρα Παρουσία, θα έρθει και θα καθίσει «επί θρόνου δόξης» για να κρίνει τον κόσμο, να κρίνει τον κάθε ένα για τα έργα και τις πράξεις του. Θα έρθει ως Κριτής και μάλιστα θα έρθει σαν τη αστραπή που βγαίνει στην ανατολή και φαίνεται στη δύση, μας διευκρινίζει ο Ευαγγελιστής Ματθαίος[11].

Για τη Δευτέρα Παρουσία λόγος γίνεται και στην Παλαιά Διαθήκη από τον Προφήτη Μαλαχία: «Ἴδου ἐγὼ ἐξαποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου, καὶ ἐπιβλέψεται ὁδὸν πρὸ προσώπου μου..., λέγει Κύριος παντοκράτωρ[12]». Επιπλέον, για τη Δευτέρα Παρουσία αναφέρει και ο Προφήτης Δανιήλ: «Ἐθεώρουν ἕως ὅτου οἱ θρόνοι ἐτέθησαν, καὶ παλαιὸς ἡμερῶν ἐκάθητο, καὶ τό ἔνδυμα αὐτοῦ λευκόν ὡσεὶ χιῶν... ποταμὸς πυρός εἶλκεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ [13]».

Η Δευτέρα Παρουσία του Ιησού Χριστού και η δίκαιη κρίση είναι η πράξη του Θεού, στην οποία καταξιώνεται η διδασκαλία του Ευαγγελίου, η πίστη της Εκκλησίας και ο βίος των πιστών. Αργά η γρήγορα για όλους μας έρχεται η ώρα της κρίσεώς μας, δηλαδή η αποκάλυψη της αλήθειας, όπου εκεί θα είναι η μόνη αληθινή κρίση για τον άνθρωπο.

Συγκλονιστικό, λοιπόν, το μεγαλείο και η φρικτότητα της ώρας της Κρίσεως σύμφωνα με τα τροπάρια της σημερινής ημέρας: «Βίβλοι ἀνοιγήσονται, φανερωθήσονται πράξεις, ἀνθρώπων ἐπίπροσθεν, τοῦ ἀστέκτου Βήματος», «Ὅταν τίθωνται θρόνοι, καὶ ἀνοίγωνται βίβλοι, καὶ Θεὸς εἰς κρίσιν καθέζηται, ὦ ποῖος φόβος τότε![14]».

Στα δεξιά του βάζει τους δίκαιους και στα αριστερά του τους αμετανόητους αμαρτωλούς. Εκείνη τη φοβερή ώρα ακούγεται η θεϊκή φωνή του ουρανού Κριτού

προς τους δικαίους: Ελάτε, οι ευλογημένοι του Πατρός μου, να κληρονομήσετε τη Βασιλεία που είναι ετοιμασμένη για εσάς από τότε που δημιουργήθηκε ο κόσμος. Διότι πείνασα και μου δώσατε τροφή, δίψασα και μου δώσατε νερό, ήμουν ξένος και με φιλοξενήσατε, γυμνός και με ντύσατε, άρρωστος και με επισκεφθήκατε, φυλακισμένος και ήλθατε να με παρηγορήσετε. Και οι δίκαιοι με έκπληξη και απορία ρωτούν: Κύριε, πότε Σε είδαμε πεινασμένο, διψασμένο, ξενιτεμένο, γυμνό, άρρωστο, φυλακισμένο και Σου δείξαμε αγάπη; Και θα αποκριθεί ο Κριτής: Εφόσον το κάνατε στους άσημους αδελφούς μου, είναι σαν να το κάνατε σε μένα. Ελάτε λοιπόν στη Βασιλεία μου. Κατόπιν ο Κύριος θα στρέψει το βλέμμα Του αριστερά στους αμετανόητους αμαρτωλούς και θα τους πει: Φύγετε από κοντά μου στο πυρ το αιώνιο, που έχει ετοιμαστεί για τον διάβολο και τους δαίμονες. Διότι επείνασα, και δεν μου δώσατε τροφή, δίψασα, και δεν μου δώσατε νερό, ήμουν ξένος, και δεν με φιλοξενήσατε, γυμνός και δεν με ντύσατε, άρρωστος, και δεν με επισκεφθήκατε, φυλακισμένος, και δεν ήλθατε να με παρηγορήσετε. Τότε αυτοί θα Του αποκριθούν: Πότε σε είδαμε, Κύριε, πεινασμένο, διψασμένο, ξενιτεμένο, γυμνό, άρρωστο, φυλακισμένο και δεν Σε υπηρετήσαμε; Και ο Κριτής θα τους απαντήσει: Καθετί που δεν κάνατε στους ασήμαντους αδελφούς μου, ούτε σε μένα το κάνατε. Τότε θα φύγουν αυτοί στην αιώνια κόλαση.

Ο Παράδεισος και η Κόλαση είναι δύο τρόποι εσχατολογικής προοπτικής, οι οποίοι μας αναμένουν. Η ευθύνη της επιλογής εναπόκειται στον κάθε ένα από μας. «Εντεύθεν και κατεκρίθην και κατεδικάσθην εγώ ο τάλας υπο της ίδιας συνειδήσεως[15]», μας αναφέρει ο Άγιος Ανδρέας Κρήτης.

Ο Άγιος Θεοφύλακτος αρχιεπίσκοπος Βουλγαρίας αναφέρει: «ο Θεός δεν ετοίμασε τη φωτιά για τους ανθρώπους ούτε την κόλαση για μας, αλλά για το διάβολο. Εγώ ο ίδιος κάνω τον εαυτό μου ένοχο για την κόλαση. Φρίξε, όμως άνθρωπε και στοχάσου ότι οι άνθρωποι αυτοί κολάζονται, όχι γιατί έκαναν κάτι κακό, αλλά επειδή δεν έκαναν το καλό[16]».

Ένα ερώτημα, όμως, που θα έχουμε όλοι είναι με ποιο κριτήριο θα κρίνει ο Θεός τον άνθρωπο. Την απάντηση μας την έδωσε ο ίδιος ο Κύριος στο σημερινό Ευαγγέλιο. Το βασικό κριτήριο με το οποίο θα κρίνει ο Κύριος όλους τους ανθρώπους, είναι η αγάπη. Τέτοια αγάπη, ώστε να βλέπουμε στο πρόσωπο του συνανθρώπου μας, τον ίδιο τον Χριστό. Αγάπη αφειδώλευτη χωρίς εθνικές, φυλετικές και θρησκευτικές διακρίσεις. Η αγάπη, κατά τον Απόστολο Παύλο, είναι η τέλεια εκπλήρωση των εντολών του Θεού[17]. Αυτός που αγαπά αληθινά τον συνάνθρωπό του ούτε θα τον αδικήσει, ούτε θα τον κοροϊδέψει, ούτε θα τον συκοφαντήσει, αλλά διαρκώς θα επιδιώκει να τον ευεργετεί ποικιλοτρόπως.

Ο Άγιος Λουκάς Κριμαίας αναφέρει ότι οι δίκαιοι θα λάμπουν στην Βασιλεία του

Επουράνιου Πατρός μόνο για την αγάπη, για τα έργα ελεημοσύνης, διότι αγάπη είναι η ουσία του νόμου του Χριστού. Αυτοί που η καρδιά τους είναι γεμάτη αγάπη, αυτοί που η αγάπη τους φανερώνεται με τα έργα ελεημοσύνης για τον πλησίον, αυτοί έχουν δεχθεί μέσα τους το φως του Ευαγγελίου[18].

Ας καλλιεργήσουμε στην ψυχή μας προς όλους, πρωτίστως στους εχθρούς μας, αυτούς που μας διαβάλλουν, που μας κατηγορούν, που μας κρίνουν, την αγάπη. Ας είμαστε πάντοτε πρόθυμοι στα έργα της φιλανθρωπίας, ώστε να βρούμε έλεος και να αξιωθούμε να απολαύσουμε τα αγαθά του Παραδείσου που ετοίμασε ο Θεός για το τελειότερό του δημιούργημα τον άνθρωπο.

Αμήν!

[1] Τροπάριο θ΄ ωδής του Κανόνος του Τριωδίου.

[2] Ματθαίου 25, 31-46.

[3] Ματθαίου 25, 40.

[4] Α΄ Ιωάννου 4, 12.

[5] Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου, ΕΠΕ 14, σελ. 476.

[6] Αγίου Μαξίμου του Ομολογητού, *Περί αγάπης, εκατοντάς πρώτη, ΙΓ΄*.

[7] Αγίου Ιωάννου της Κλιμακος, *PG 88, 1157*.

[8] Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου, *Εις την προς Εβραίους επιστολή, Ομιλία 3, § 10*.

[9] Αγίου Κυρίλλου Αρχιεπισκόπου Ιεροσολύμων, *Κατήχησις ΙΕ΄ Φωτιζομένων, κεφ. α΄, PG 33,896A*.

[10] Β΄ Κορινθίους 8, 9.

[11] Ματθαίου 24, 27.

[12] Μαλαχία 3, 1-5.

[13] Δανιήλ 7, 9-10.

[14] Στιχηρά Τριωδίου Κυριακής της Απόκρεω στον Εσπερινό.

[15] Τροπάριο δ΄ ωδής του Μεγάλου Κανόνος.

[16] Αγίου Θεοφυλάκτου Αρχιεπισκόπου Βουλγαρίας, *Ερμηνεία εις το κατά*

Ματθαίον Ευαγγέλιον, κεφ. 25, ΡG 123,432-433.

[17] Ρωμαίους 13, 10.

[18] Αγ. Λουκά, Αρχιεπισκόπου Κριμαίας Λόγοι και Ομιλίες, Τόμος Γ', Σελ. 309 – 318., Εκδόσεις «Ορθόδοξος Κυψέλη».

<http://bit.ly/2G2odPG>